

शुचिपर्यावरणम् व्याकरण - प्रकृति-प्रत्यय आधारित बहुविकल्पीय प्रश्नाः (MCQs)

प्रश्नाः 1. महानगरमध्ये दुर्वहमत्र जीवितं जातम् । (रेखांकित पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ चिनुत)

(क) जीव् + क्त्वा

(ख) जीव् + क्त

(ग) जीव् + शतृ

(घ) जीव् + तुमुन्

उत्तरम्: (ख) जीव् + क्त

प्रश्नाः 2. अत्र वायुमण्डलादि सर्वं प्रदूषितं जातम् । (रेखांकित पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ कौ स्तः?)

(क) जन् + क्त

(ख) जा + क्त

(ग) जन् + क्तवतु

(घ) जन् + तव्यत्

उत्तरम्: (क) जन् + क्त

प्रश्नाः 3. महानगरमध्ये चलदनिशं कालायसचक्रम् । ('चलत्' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ चिनुत)

(क) चल् + क्त

(ख) चल् + ल्युट्

(ग) चल् + शतृ

(घ) चल् + शानच्

उत्तरम्: (ग) चल् + शतृ

प्रश्नाः 4. कालचक्रम् मनः शोषयत् सदा वक्रं भ्रमति । (रेखांकित पदस्य शुद्धं विच्छेदं चिनुत)

(क) शुष् + णिच् + शतृ

(ख) शोष + शतृ

(ग) शुष् + शानच्

(घ) शुष् + क्त

उत्तरम्: (क) शुष् + णिच् + शतृ

प्रश्ना: 5. कालायसचक्रम् तनूः पेषयत् भ्रमति । ('पेषयत्' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ कौ स्तः?)

(क) पिष् + शतृ

(ख) पेष + शानच्

(ग) पिष् + णिच् + शतृ

(घ) पिष् + ल्युट्

उत्तरम्: (ग) पिष् + णिच् + शतृ

प्रश्ना: 6. वायुमण्डलं भृशं दूषितं न हि निर्मलं जलम् । (रेखांकित पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ चिनुत)

(क) दुष् + क्त

(ख) दूष् + णिच् + क्त

(ग) दुष् + क्तवतु

(घ) दूष् + तुमुन्

उत्तरम्: (ख) दूष् + णिच् + क्त

प्रश्ना: 7. भक्ष्यं कुत्सितवस्तु**मिश्रितं** समलं धरातलम् । ('मिश्रितम्' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ कौ?)

(क) मिश्र + क्त

(ख) मिश्र + क्तवतु

(ग) मिश्र + तव्यत्

(घ) मिश्र + अनीयर

उत्तरम्: (क) मिश्र + क्त

प्रश्ना: 8. जगति बहु शुद्धीकरणं करणीयम् । ('शुद्धीकरणम्' पदस्य प्रकृति-प्रत्यय विच्छेदं चिनुत)

(क) शुद्ध + ल्युट्

(ख) शुद्ध + च्वि + कृ + ल्युट्

(ग) शुद्ध + कृ + अच्

(घ) शुद्धि + कृ + तव्यत्

उत्तरम्: (ख) शुद्ध + च्वि + कृ + ल्युट्

प्रश्ना: 9. अस्मात् नगरात् बहिः मे सञ्चरणं स्यात् । ('सञ्चरणम्' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ कौ स्तः?)

(क) सम् + चर् + ल्युट्

(ख) सम् + चर् + अन

(ग) सम् + चर् + क्त

(घ) सम् + चर् + शतृ

उत्तरम्: (क) सम् + चर् + ल्युट्

प्रश्ना: 10. हरिततरूणां ललितलतानां माला रमणीया । (रेखांकित पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ चिनुत)

(क) रम् + अनीयर

(ख) रम् + अनीयर + टाप्

(ग) रम् + यत् + टाप्

(घ) रमणीय + डीप्

उत्तरम्: (ख) रम् + अनीयर + टाप्

प्रश्ना: 11. समीरचालिता कुसुमावलिः मे वरणीया स्यात् । ('वरणीया' पदस्य शुद्धं विच्छेदं किम्?)

(क) वृ + अनीयर

(ख) वर + अनीयर + टाप्

(ग) वृ + अनीयर + टाप्

(घ) वृ + यत् + टाप्

उत्तरम्: (ग) वृ + अनीयर + टाप्

प्रश्ना: 12. समीरचालिता कुसुमावलिः लसति । (रेखांकित पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ चिनुत)

(क) चल् + क्त + टाप्

(ख) चल् + णिच् + क्त + टाप्

(ग) चल् + क्तवतु

(घ) चल् + अनीयर

उत्तरम्: (ख) चल् + णिच् + क्त + टाप्

प्रश्ना: 13. नवमालिका रसालं मिलिता रुचिरं सङ्गमनम् । ('मिलिता' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ कौ?)

(क) मिल् + क्त + टाप्

(ख) मिल् + क्तवतु

(ग) मिल् + शतृ

(घ) मेल + टाप्

उत्तरम्: (क) मिल् + क्त + टाप्

प्रश्ना: 14. खगकुलकलरव**गुञ्जित**वनदेशं चल बन्धो । ('गुञ्जितम्' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ चिनुत)

(क) गुञ्ज + क्त

(ख) गुञ्ज + क्तवतु

(ग) गुञ्ज + शतृ

(घ) गुञ्ज + ल्युट्

उत्तरम्: (क) गुञ्ज + क्त

प्रश्ना: 15. पुरकलरव**संभ्रमित**जनेभ्यो सुखसन्देशम् । (रेखांकित पदस्य शुद्धं रूपं किम्?)

(क) सम् + भ्रम् + क्त

(ख) सम् + भ्रम् + क्तवतु

(ग) सम् + भ्रम् + शतृ

(घ) सम् + भ्रम् + ल्युट्

उत्तरम्: (क) सम् + भ्रम् + क्त

प्रश्ना: 16. बुद्धिमता जनेन सुखसन्देशः धृतः । ('धृतः' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ कौ स्तः?)

(क) धृ + क्तवतु

(ख) धृ + क्त

(ग) धृ + तव्यत्

(घ) धा + क्त

उत्तरम्: (ख) धृ + क्त

प्रश्ना: 17. चाकचिक्वजालं नो कुर्याज्जीवित**संहरणम्** । ('संहरणम्' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ चिनुत)

(क) सम् + हृ + ल्युट्

(ख) सम् + ह + क्त

(ग) सम् + हर + अच्

(घ) सम् + ह + तुमुन्

उत्तरम्: (क) सम् + ह + ल्युट्

प्रश्ना: 18. प्रस्तरतले लतातरुगुल्माः मा पिष्टाः भवन्तु । ('पिष्टाः' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ कौ?)

(क) पिष् + क्त

(ख) पिष् + क्तवतु

(ग) पिष् + तव्यत्

(घ) पिष् + शतृ

उत्तरम्: (क) पिष् + क्त

प्रश्ना: 19. पाषाणी सभ्यता निसर्गे न समाविष्टा स्यात् । (रेखांकित पदस्य शुद्धं विच्छेदं चिनुत)

(क) सम् + आ + विश् + क्त

(ख) सम् + आ + विश् + क्त + टाप्

(ग) सम् + विश् + क्त + टाप्

(घ) समाविश + टाप्

उत्तरम्: (ख) सम् + आ + विश् + क्त + टाप्

प्रश्ना: 20. अस्मत् जगति सर्वदा शुद्धीकरणं करणीयम् । ('करणीयम्' पदस्य प्रकृति-प्रत्ययौ कौ स्तः?)

(क) कृ + तव्यत्

(ख) कृ + अनीयर

(ग) कृ + यत्

(घ) कृ + ल्युट्

उत्तरम्: (ख) कृ + अनीयर